

mindelige Bestemmelser om Handel, naar Foreningens Virksomhed er af en saadan Bestaafenhed, at den maa betragtes som Næringsdrift. — Forbrugsforeninger, der efter foranstaaende ikke anse sig pligtige til at erhverve Borgerstab eller Næringsbevis, skulle, forinden de begynde deres Virksomhed, meddele Øvrigheden Dplysning om deres Love og Vedtægter, samt om, af hvilke Personer Medlemmerne bestaa. Saadanne Dplysninger er Øvrigheden derhos til enhver Tid berettiget til at fordrø sig meddelt for at kunne paafe Lovligheden af Forbrugsforeningernes Virksomhed." Altsaa, Lovgivningen har tidligere befattet sig med Spørgsmaalet om Andels- og Forbrugsforeningerne og taget den Stilling, jeg her har tilladt mig at angive. Naar man nu vil sige: hvorpaa gaar Hovedbestemmelserne i dette Lovforslag ud? saa have de et dobbelt Djemed. Det ene er at forhindre, at Forbrugsforeninger med Næringsdrift komme til at staae anden berettiget Næring; det forekommer mig dog at maatte være rigtigt og forsvareligt. Det forekommer mig dog, at man maa billige, naar man siger fra et Købstadsstandpunkt: Naar man giver os en Bestyttelse paa en Mil mod anden Bedrift, hvorledes kan det saa være rigtigt, at man tillader Forbrugsforeninger, som handle med alle og enhver, inden for denne Afstand? Det forekommer mig, at man billigt maa erkende, at der maa man finde en Udvej til at forhindre det. Nu er det ganske sikkert, at Lovforslaget sætter Mærket ved „aaben Bod“. De ærede Herrer kunne vel sige, at fordi man har aaben Bod, er det ikke sikkert, at man driver Handel, men jeg svarer dertil, at Rendemærket paa Handel er „aaben Bod“, thi Kontrol er umulig, naar man har denne aabne Bod. Altsaa, saa snart Forbrugsforeningen indretter sig paa en anden Maade, kun fordeler til sine egne Medlemmer og ikke holder aaben Bod, er der ingen, der lægger dem nogen som helst Hindring i Vejen efter dette Lovforslag. Jeg har nu angivet Hovedendemærket, og det forekommer mig, at det er en berettiget Jnddeling. — Den anden Hovedbestemmelse er om Bedriften i Forbrugsforeningen. Den findes i § 47 og handler om et vist Tilshyn med Forbrugsforeningerne, et Tilshyn, som ogsaa er kendt i Loven af 23de Maj 1873. Man kan jo være af noget forskellig Mening om, hvorledes dette skal indrettes; men jeg tror ikke, man kan give det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds (K. Jensen) tror jeg det var, Ket, der sagde: lad dem selv om det! Jeg tror, det er konstateret allerede i saa mange Tilfælde Landet rundt, at det er forsvareligt og rigtigt for ikke at sige nød-

vendigt, at det offentlige tager sig noget af dette Forhold, som det offentlige jo ogsaa har taget sig af andre Forhold, hvortil mange Medborgere ere knyttede, og hvor deres økonomiske Interesser skulle varetages. Jeg tror altsaa at turde sige, at Tanken, der ligger bagved Bestemmelserne her om Forbrugsforeningerne, er i og for sig rigtig og berettiget, og det er ikke forsvareligt, naar man siger, at det er et Angreb paa kooperativ Virksomhed rundt omkring i Landet; thi det er det jo ingenlunde. Der kan ikke være Spørgsmaal, at en Forbrugsforening, der alene vil fordele til sine egne Medlemmer, der vil gøre det paa forsvarelig Maade og ikke handle med andre, jo kan trives fuldt saa vel efter denne Lov som tidligere. Jeg kan tænke mig en Mulighed, hvorfor man er noget betænkelig, og det er den, at naar man statistisk gaar Forholdet efter, viser det sig ganske sikkert, at det er i Bestyttelsesbæltet, inden for Mavebæltet om Købstederne, at Forbrugsforeninger særlig trives, saa at man kommer til at tænke sig, at det er for at drive Handel, at de ere etablerede der. Men i og for sig tror jeg ikke, man kan sige, at Bestemmelserne ikke skulde være forsvarelige.

Det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (S. A. Lauridsen), som ellers var meget streng ved Lovforslaget, og som blandt andet havde ondt af, at Øvrigheden kunde stadfæste Vedtægterne for Markeds-handel o: Handel, som drives for vedkommende Købstads Skyld, og hvor man ikke skulde synes, at der kunde være noget afsløst i, at Øvrigheden kunde stadfæste Vedtægterne — dette ærede Medlem kaldt pludselig ind og erklærede sig mod en Paragraf, nemlig § 16, og vilde have al Omførsel af al Slags forbudt. Det ærede Medlem har i dette Tilfælde min Sympati. Kan denne Bestemmelse sættes igennem, tror jeg ikke, der vil være noget at erindre imod den fra et Næringshynspunkt. Det kan være, at det kan vække Betæneligheder hos Forbrugerne, men hos Forhandlerne og dem, der ere knyttede til Næringslivet og interesserede i det, vil det ganske sikkert paaflønnes, hvis man gaar dertil.

Bestemmelserne om den midlertidige Bestatning, som skulde indføres af dette Lovforslag, tror jeg ikke, der er nogen særlig Grund til at dvæle ved, netop fordi det er jo kun et ganske midlertidigt Forhold, og jeg haaber ikke, det vil indtræde. Det kunde jo dog være, at man var lige saa nær ved at gennemføre Regler om en anden Bestatningsordning, som Regler om en ny Næringsdrift, saa jeg tror som sagt ikke, der er særlig Grund til at dvæle ved disse